

Narenciye Alanının Yeni Ü;niversiteye Verilmesi, Polisin Üniversite Arazisine Girişi, Öğretim Ü;yelerinin Darp Edilmesi ve çıkardığımız Ders (İbrahim Ortaş*)

5 Nisan 2012 Perşembe günü saat 10.00 sularında Adana Valiliğinin talimatı ile çok sayıda çevik kuvvet polisi, TOMA aracı, akrep ve onlarca sivil polis eşliğinde daha önce çukurova Ü;niversitesi'ne tahsis edilmiş ve Ziraat Fakültesi tarafından “Narenciye Araştırma ve Gen Bahçesi” olarak kullanılan ve örneği dünyada da nadir olan alanın Adana Bilim ve Teknolojisi Ü;niversitesine tahsis edildiği gerekçesi ile üniversite arasına girdikleri belirlendi. ç.Ü; Rektör Prof. Dr. Alper Akınoğlu'nun ve olaydan haberdar olup gelen üniversite öğretim üyesi, öğrenci ve çalışanların alana gelmesi ve yapılanın yasalara aykırı olduğunu belirtmelerine karşın çevik Kuvvet Müdürünün emri ile zor kullanılarak ve çoğumuz darp edilmek suretiyle iş makinelerinin sokulması; yetkililerin toprak ve gen miras ve değerlerini yok saymasının ötesinde hukuk devleti ve yetişmiş üniversite mensuplarını da yok saymalarının acı bir örneğini oluşturmuştur.

Neden Ü;niversite Arazisi Yapılaşmaya Uygun Değildir

Söz konusu Adana Bilim ve Teknoloji Ü;niversitesine verilmek istenen arazi birinci sınıf mutlak tarım arazisi olup, üzerinde yerleşim yerinin açılması 5403 sayılı Toprak Koruma Yasası'na tabidir. İlgili yasa gereğince söz konusu mutlak tarım arazisi alternatifi olduğu sürece amaç dışı yerleşime açılamaz. Ve herhangi bir işlem yapılabilmesi için Toprak Koruma Kurulu kararı aranır. Eğer yeni üniversite için arazi aranıyorsa başta Karaisalı yönü ve Organize Sanayi bölgeleri olmak üzere çok fazla alternatiflerin olabileceği, tarıma uygun olmayan Adana şehrinin ve yeni üniversitenin gelişmesine uygun arazi alternatiflerinin araştırılması gerekir.

Ne kadar Narenciye Genetik Materyali Bu Alanda Bulunuyor

Türkiye'deki narenciye üretiminin %75'inin yapıldığı çukurova bölgesinde sağlanmaktadır. çukurova Ü;niversitesinde 1976 yılında 1100 dekar alan üzerine kurulan ve 903 farklı narenciye çeşidi 13 Avokado ve 17 Pikan cevizi olmak üzere farklı gen çeşit materyalinin bulunduğu alan bugün yok edilmek istenmektedir. Dünyada sınırlı sayıdaki önemli narenciye genetik bahçelerinden biri olan bu merkezin yerine yeni üniversite yerşelkesinin açılmasının ne yeni üniversiteye, ne bölgemize ne de ülkemize yararı olacaktır.

Adana Bilim ve Teknoloji Ü;niversitesinin Karşı Değiliz, Yer Seçimine Karşıyız.

çukurova Ü;niversitesinin öğretim üyeleri olarak Adana Bilim ve Teknolojisi Ü;niversitesinin Adana'nın başta sanayisi olmak üzere diğer tüm sektöre katkısının olacağını düşünüyoruz. Yeni üniversiteye taraf olduğumuzu ancak, yer olarak seçilen alanın birinci sınıf sulu ve mutlak tarım arazisi olması nedeniyle itiraz ettiğimiz belirttik. Bugün kamuoyuna yansıyan iki üniversitenin karşı karşıya gelmesi yeni üniversitenin imajına olumsuz etki yapacaktır. Bu durumu da hiç arzu etmiyoruz

Ü;niversiteye Polisin Girişin Rektörün İznine Bağlı Olmasına Rağmen Girdi

Adana Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürü Erhan Yıldırım Beye yasal olarak polisin rektörün talebi olmadan özerk üniversiteye giremeyeceklerini ve araştırma materyaline dokunamayacaklarını belirttik. Aynı zamanda yasalara saygılı olduğumuzu, üniversite arazileri konusunda daha önce “Pamuk Araştırma Merkezi ve Zeytin Gen Bahçesi” konusunda benzer durumlar yaşandığını, ilgili toprak yasası gereğince söz konusu “Narenciye Gen Bahçesinin” ve bulunduğu arazinin mutlak sulu tarım toprağı olduğunu ve tarım bilimcileri olarak arazinin amaç dışı kullanımına karşı olduğumuzu belirttik.

Ancak güvenlik kuvvetleri TOMA aracı, akrep ve onlarca sivil polis, gaz tüpleri dahil her türlü duruma hazırlıklı geldiklerine tanıklık etik. Nihayetbasına da yansıdığı gibi 05.04 2012 tarihinde Adana Valiliği'nin emriyle Adana çevik Kuvvetlerine mensup çok sayıda çevik kuvvet polisi çukurova Ü;niversitesi tarafından halen bilimsel araştırma amacı ile kullanılan nadir bir koleksiyon oluşturan Ziraat Fakültesi “Narenciye Araştırma ve Gen Bahçesi” alanına

itirazlarımıza rağmen araziye girerek sondaj çalışmasına başladı.

Yürütmeyi Durdurma Kararı İçin Mahkeme Kararının Beklenmesi İstendi. Ancak Nafile.

Daha önce Pamuk Araştırma Alanında kazanılan mahkeme kararına rağmen ülkemizin kaynakları ile yapılan hastanenin yıkılsa dahi alanın eskisi gibi tarıma dönüşmeyeceğini bildiğimiz için durumu Polise ve yeni üniversitenin sekreterine anlatmaya çalıştık. Toprağa kazma vurulduktan sonra o arazinin bitkisel üretim için yeniden kullanılamaz hale geleceğini düşünerek olayın yargıya taşındığını ve mahkeme sonuçlanana kadar bu tür fiili durumlardan kaçınılması gerektiğini belirtmeye çalıştık. Başta emniyet yetkilileri olarak görevlerinin fiili durum yaratmak değil hukuku korumak olduğunu belirttik. Bilim insanları olarak bizlere karşı zor kullanılmasının yasal olmadığını belirttik. Ancak polis önceden hazırlandırılarak alana gönderildiği rektör dahi biç kimsenin sözü dinlenmedi. Yine basına yansıdığı kadarı ile “Profesörü gelse fark etmez” anlayışı ile polisler tarafından hak ve hukuk hiçe sayılarak alan girildi. Rektör Prof. Dr. Alper Akınoğlunun hazır bulunduğu arazide bu haksız girişimden haberdar olup gelen üniversite öğretim üyesi, öğrencisi, ZMO Adana Şubesi yöneticileri, mezunları ve üniversite çalışanlarının yapılanın yasalara aykırı olduğunu belirtmelerine karşın çevik kuvvet müdürünün emri ile zor kullanılarak çoğumuz darp edilmiştir.

Toprakların ve bitki genetik materyalinin insanlık için önemli olduğunu anlatan öğretim üyelerinin bu insani tavrına karşın öğrencilerimizin gözü önünde polis tarafından darp edilişimizi kabul edemeyiz.

Hak Talebi Kutsaldır. Asıl Güç Vicdanda Yer Alan Güçtür

Polisin görevi herhangi bir taşkınlığı kırma dökme olayını engellemektir. İtilaflı bir konuda bir tarafın lehinde davranması polisten beklenmemektedir. Her insanın yanlış gördüğü uygulamaya haksızlığa karşı çıkma hakkı vardır. Bu aynı zamanda anayasal bir haktır. Hatta bu tür bir hak talebinde bulunan insanı koruma da öncelikle polisin görevidir. Yetkililerin bu konuda biraz daha duyarlı olması gerekir.

Polisin şiddetine rağmen hiçbir hocamız ve öğrencilerimiz polise karşı koymamıştır. Öğrencilerimize güvenlik görevlilerinin emir alan memurlar olduğunu belirterek taşkınlıklardan uzak durmaları ve karşı koymamaları gerektiğini telkin etik. Her fırsatta yasalara saygılı olduğumuzu, üniversiteye polisin rektörün talebi olmadan giremeyeceğini, öğretim üyelerinin en doğal hakkı olan çalışma alanını korumak için gösterdikleri tepkisinin doğal karşılanması gerektiğini belirttik.

Adana Valisine ve Emniyet Müdüründen ricam polisin en haklı taleplere karşı güç kullanımında doğal tepkilere tahammüllere ve reflekslerini dikkate almasını ve üniversiteleri karşı daha nazik davranmasıdır. Asıl güç vicdanları kazanan güçtür. Bilim insanı vicdanlı ve adalet sahibidir. İnsanlığı da bu konuda eğitme görev ve sorumluluğuna sahiptirler.

Üniversitelerin Görevi Bilimine Sahip çıkmak, çalışma Materyallerini Korumaktır

Üniversitelerin tarihsel misyonu toplum yararına çalışmaktır. Bilimsel sorumlukları gereği çalışma materyalleri olan arazisini, genetik materyallerini sonuna kadar korurlar. Bizler de bugün, insanlığın gıda kaynağı olan topraklarımızı insanlık yararına amaç dışı kullanımına karşı talebimizi dile getirdik. Bu görev omuzlarımızdaki en ulvi görevdir. Doğanın önemini bilen, anlayan ve insanlığın gıdalarının dolaylı yollardan topraktan geldiğini bilen herkes toprağın amaç dışı kullanımına destek çıkmaz.

Üniversitenin Geleceğinden Hepimiz Sorumluyuz

Üniversitemizin fiziki varlığı ve bilimsel başarısı ile bir bütün olarak önce yetkililerin sonrada hepimizin sorumluluğundadır. Hepimizi omuzlarındaki bu sorumluluğu doğa yararına gelecekteki insanların besin kaynağı için taraf olmak zorundayız. Bu konuda “bir şey yapamayız ne yapalım işbirliği yapalım ve bundan bir şeyler koparalım” gibi bilimin ve bilim insanı doğasında olmayan güce tapmayı kabullenemeyiz. Bilim kişileri olarak bilimin bize verdiği bilimsel yöntemeye uygun bir yok geliştirip demokratik yollarda taleplerimiz iletmek zorundayız. Öğretim üyeleri her türlü otoritenin etkisinde uzak ülkesinin başarısı için çalışan kişiler olarak şiddete ve adaletsizliğe karşı hak

bildikleri bilim yolunda çalışmak zorundadırlar. .

Toplumu Bilgilendirmek Zorundayız

Yetkililerinde bizim bilimsel olarak toprağa genetik materyale sahip çıkışımızı anlamamış olabilir ancak üniversitelik bilinci olanlar için bu doğal tepki son derece makbul ve dünyanın her ülkesinde bu hak savunulur.

Üniversiteler doğal olarak kendi çalıştıkları bitki materyallerini, topraklarını, laboratuvarlarını ve genetik kaynaklarını korumakla yükümlüdürler. Bir öğretim üyesi kendi çalıştığı bitki materyali, toprağının açık laboratuvarı elinden alınmasına sessiz kalmaz. Hatta üniversiteler, öğretim üyeleri ve öğrenciler kendi çalışma alanlarını savunmuyorsa orada bir sorun var demektir. Bilim insanları olarak açık araştırma laboratuvarımızı, yetkililerin bilimsel olarak yeterince algılamadıkları bu durumun yanlışlığını kalemimizle anlatacağız. Anlatmak zorundayız da. Her ortamda yetkililerin yanlışta ısrar edilmesine karşı da sabırla aralatacağız.

Eğer bu yanlış her şeye rağmen anlatamam bundan sonra ne öğrencilerimize, hocamıza veya yarın bilim insanı olacak bir başka başka arkadaşımıza, araştırmanın, araştırma alanlarının, gen kaynaklarının, tarım topraklarının önemini anlatamayız ve bilimsel araştırmada inandırıcı olamayız.

Sonuç Olarak Üniversite Arazileri Konusunda Yaşananlardan Edindiğimiz İzlenim

Kamuoyunun 2005 yılında bu yana bilgisi çerçevesinde gelişen Belediye ve Valiliğin üniversite arazilerinin bir bölümünü ellerindeki yetkiye dayanarak kamunun başka kurumların olan hastane, okul ve başka bir üniversiteye verilme girişimi artık üniversiteyi daha ciddi tutum almaya zorladığını gösteriyor. En son polisin üniversitede öğretim üyelerine hiçbir gerekçe ve haklılık yok iken müdahale etmesi bir bütün olarak üniversitenin bütün bileşenleri, rektörlük, dekanlar, önümüzdeki dönemde yönetime talip olan rektör adayları başta olmak üzere diğer bileşenler konuyu bir bütün olarak ele alması kaçınılmaz görülüyor.

Benim bu ana kadar edindiğim genel izlenim ve bundan sora ne yapılmalıdır?

Üniversitemizin arazi varlığı ve bunun ne kadarının üniversitenin mülkü, ne kadar tahsisli olduğunu üniversite kamuoyu tam bilmiyor. Zaman zaman bazı hocalarımızın ifadelerinde bir bilgilendirmeye ihtiyaç duyulduğu anlaşıyor. Durum tespiti yapıldıktan sonra tahsisli alanın nasıl üniversitenin mülkü durumuna getirebiliriz? Bunun için ciddi bir çalışma gerekiyor. Sonra yasal çerçevede ne tür çalışmalar yapılabilir? Bu konuda Adana milletvekilleri ve diğer ilgililer ile görüşmelerin yapılması dahi bütün seçenekler masaya yatırılmalı.

Üniversitenin kuruluş amacı, yaratılan genetik materyalin envanterinin çıkarılması bunun korunmasının ülkemiz ve dünya bilimi ve gıda güvenliği için önemini netleşmesi sağlanmalıdır. Bu konuda kamuoyu bilgilendirilmeli.

Başta Ziraat Fakültesi olmak üzere üniversite arazilerinin neden yerleşime açılmasına karşı olduğumuzu anlaşılan yeterince açıklayamadık. Önce kendi üniversite mensuplarımızı sonrada kamuoyunu yeterince bilgilendiremedik. Yazdığımız bir iki gazete yazısının ötesine geçemedik. Bu konuda ciddi yoğun bir bilgilendirme çalışmasının yapılması kaçınılmaz görülüyor. Önce Adana valiliği, Belediye başkanları, Adananın ileri gelenlerine, araştırma alanları için neden bu kadar arazinin tahsis edildiği, bugün değişik alanlarda ne tür araştırmalar yapılıyor bilgileri iletişim teknikleri kullanılarak anlatmamız gerekiyor.

Yeni açılan Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesine karşı değiliz. Adananın yeni bir üniversite kazanması sevindirici ve güçlü bir teknoloji üniversitenin Adananın gelişimi için de önemlidir. Ayrıca yeni Üniversite dahi, Hastane ve Fen lisesine de karşı olmadığımızı ancak yer seçimine karşı olduğumuzu net olarak belirtmedik. Üniversiteden istenen yerlerin tarım toprağı olarak insanlığın ortak malı olduğu, buralarda genetik zenginlikler korunduğu için yer seçimine karşı olduğumuzu belirtmeliyiz.

Son olarak üniversite arazisine polisin izinsiz girişi ve sert tutumunun kabul edilmeyeceğini rektörlük makamı tarafından en üst düzeyde İl yetkililerine anlatılması gerekir. Hiçbir taşkınlık yapmayan, mala zarar vermeyen, yasalara saygılı ancak anayasal hak ve görevleri gereği kendi bilimsel çalışma materyalleri olan bitkisini ve toprağını

korumak isteyen ve ona zarar gelmesini istemeyen bilim insanı ve öğrencilerine karşı güvenlik kuvvetlerinin tutumunun gözden geçirilmesi İl yetkililerine anlatılması gerekiyor. Özerk üniversitenin ne olduğu, ne tür hakları olduğu, üniversite rektörüne bir polis memurunun nasıl davranması gerektiğinde anlatılması gerekir. Anladığım kadarı ile polis yetkilileri bu konuda gerekli bilgi ve hassasiyete sahip değil veya o şekilde yönlendirildiler.

Öneri olarak yukarıda belirttiğim gibi konuyu bir bütünlük içinde tartışmak ve arazilerin güvenliği ve üniversiteye, öğretim üyesi ve öğrencilerine karşı geçen hafta yaşanan talihsiz duruma karşı yasal zeminde nelerin yapılacağını tartışması ve yol haritası çıkarması gerekir.

Prof. Dr.,Çukurova Üniversitesi

,